

Ohlédnutí za XXV. Národním kongresem ČSOT, 18.–20. 5. 2018 v Praze

Po loňské přestávce proběhl ve dnech 18. až 20. 5. 2022 v Clarion Congress hotelu v Praze 25. kongres ČSOT s mezinárodní účastí. Šlo vlastně o jakýsi „dvojkongres“, protože vloni se z důvodu probíhající pandemie Covid-19 kongres ČSOT nekonal. Uspořádáním kongresu byly pověřeny dvě kliniky, Klinika ortopedie Ústřední vojenské nemocnice a I. lékařské fakulty Univerzity Karlovy v Praze a Ortopedická klinika Fakultní nemocnice a Lékařské fakulty Univerzity Palackého v Olomouci.

Odborná část kongresu začala ve třech sekcích již ve středu dopoledne, témata byly dětská kyčel, rotátorová manžeta, resp. varia. Účast na středním programu byla překvapivě dobrá. Dětskou sekci odstartovaly čtyři přednášky věnované historii péče o VVK, z následujících přednášek zmíním zásadní referáty prof. Chomiaka. V sekci věnované rotátorovým manžetám proběhly velmi kvalitní přednášky, které potvrdily, že v této oblasti držíme krok s vyspělým světem. Varia byla postavena převážně na endoprotetice. Večer proběhla v Karolinu nejprve od 17:30 h schůze Výboru ČSOT, kterou tradičně následovala schůze výboru s primáři. Diskuse byla otevřená a věcná, hlavním tématem byl podíl ortopedických pracovišť na poskytování traumatologické péče. Závěr byl následující: je zřejmé, že péči v režimu 24/7 bude nutné rozdělit podle místní situace mezi ortopedii, chirurgii a traumatologií. Cílem není někoho vylučovat, nýbrž se na péči o poranění pohybového aparátu spolupodílet. Není však možné, aby se ortopedie na ošetřování poranění pohybového aparátu vůbec nepodílela.

Po schůzi výboru s primáři začalo slavnostní zahájení kongresu ve Velké aule Karolina. Večerem nás provázela paní Marie Retková, která vyzvala všechny členy čestného předsednictva k zahajovacímu projevu. Hudební doprovod zajistil Lubomír Brabec a prof. Jan Royt prezentoval stručně historii Karolina. Během slavnostního zahájení předal nejprve předseda ČSOT prof. MUDr. Martin Repko, Ph.D., Chlumského cenu za nejlepší knihu v oboru ortopedie a traumatologie za rok 2021 a poté předal prof. MUDr. Martin Krbec, CSc., šéfredaktor časopisu Acta Chirurgiae orthopaedicae et Traumatologiae čechoslovaca, Zahradníckovu cenu za nejlepší článek tohoto časopisu za roky 2020 a 2021. Střední večer zakončil příjemný raut v prostorách Karolina, při němž pokračovala neformální a přátelská debata. Zvláště oceňuji, že jsme si mohli během večera prohlédnout výstavu „Nový světový řád“.

Čtvrteční program probíhal současně ve čtyřech sálech, včetně dopoledního jednání v sesterské sekci. V sále Meridian byly komplexně probírány acetabulární defekty a jejich řešení. Z jednání vyplynulo, že se v ČR provádí všechny typy rekonstrukcí a existují zde tedy pracoviště, kde se může případný zájemce proškolit. Na druhou stranu, nejzávažnější a nejtěžší situace není nutné řešit na všech pracovištích, kvalitě péče by nepochybně prospěla určitá centralizace alespoň vysokých luxací v případě VVK, resp. defektů typu IIIB a pánevních disociací. Sál Zenit byl po celý den rezervován ortopedii nohy, která se v poslední dekádě stala baštou specialistů zdůrazňujících precizní diagnostiku a individuální strategii pro konkrétního pacienta. Program vyvrcholil dopoledne přednáškami prof. Zwippa a prof. Rammelta z Drážďan. Prvně jmenovaný prezentoval proměňující se koncepcí nohy a mimořádnou hloubku porozumění noze. Druhý jmenovaný přednášel téměř 50 minut osteotomie, artrodézy, nádory a Charcotovu nohu. Hojná účast na přednáškách o problematice chirurgie nohy i proběhlé diskuse svědčily o tom, že jde o mimořádně aktuální problematiku. V sále Nadir se začalo komplikacemi artroskopii, na které po obědě navázala sekce sportovní ortopedie a traumatologie. V posledním sále Tycho-Kepler proběhla dopoledne sesterská sekce, která se mimo tradičních témat zaměřila i na zhodnocení dopadu kovidové infekce na fungování nemocnic, resp. na to, jak přispěla pandemie Covid-19 k syndromu vyhoření u zdravotníků.

Po čtvrtečním dopoledním odborném programu následovalo slavnostní zahájení kongresu za účasti zástupců Univerzity Karlovy, Ústřední vojenské nemocnice, předsedů ČSOT a SOTS. Kongres pozdravili distančně také děkan LF UP v Olomouci a ředitel FN Olomouc. Během tohoto slavnostního aktu byla předána čestná členství ČSOT významným osobnostem ortopedie a traumatologie. Minutou ticha jsme uctili památku těch, kdož nás v uplynulých dvou letech opustili. Následovala skvělá přednáška prof. Jana Royta s názvem „Údolí suchých kostí“ (Ezechiel 37 B21: „Prorokuj o těchto kostech

a řekni jim: Suché kosti, slyšte slovo Hospodinovo“), v níž se tento známý historik pokusil o průřez vztahu lidských kultur ke smrtelnosti člověka. Slavnostní zasedání zakončil medailonek připomínající osobnost zakladatele olomoucké ortopedické kliniky prof. Arnolda Pavlíka (1902–1962), významné osobnosti české i světové ortopedie.

Po čtvrtečním odborném programu následovala krátká členská schůze ČSOT, která měla na programu kromě tradičních vystoupení především změnu stanov, která byla předem inzerovaná na stránkách společnosti. Změna stanov byla jednohlasně odsouhlasena a vstupuje tedy do procesního řízení, po jehož ukončení proběhne on-line volba prvního místopředsedy a budoucího předsedy ČSOT. Členové ČSOT dostanou včas všechny potřebné informace.

V podvečer proběhly na Pražském hradě dvě historické prohlídky, první byla v podzemí pod 3. nádvořím, kde jsou ranně středověké vykopávky. Druhá výprava pod vedením prof. Royta prošla Bazilikou sv. Jiří. Obě prohlídky byly účastníky vysoce hodnoceny. Slavnostní večer proběhl v Rytířském sále Pražského hradu. Večer zahájil Tomáš Šimerda, k poslechu i tanci hrála kapela The Party Band. Počasí bylo skvělé, část účastníků se proto brzy přesunula do přilehlých zahrad a užívala si příjemného „skoro letního“ večera.

Páteční program začínal nemilosrdně v 8:30 h a probíhal současně ve čtyřech sekcích. V sále Zenit pokračovala problematika nohy a hlezna, tentokrát zaměřená na traumatologii. Opět se ukázala obtížnost a zrádnost úrazů v této oblasti vyžadující trénink a specializaci. V sále Nadir se sešli specialisté na endoprotetiku ramenního kloubu, sekci otevřel doyen české ortopedie prof. Antonín Sosna s přednáškou na téma komplikací v historickém kontextu a následně zazněly zkušenosti ze všech našich pracovišť, které se tématu hlouběji věnují. Spondylochirurgové obsadili v pátek sál Tycho-Kepler a prošli komplexně poranění krční páteře. V sále Meridian se jednalo o valgózní koleno a následně femoropatellární kloub, vše v kontextu TEP. Z jednotlivých příspěvků i následující diskuse vyplynulo, že v naší republice máme nejen zkušené a šikovné operátory, kteří dokážou operovat i nejtěžší valgózní deformity a dosahovat v této oblasti konzistentně dobré výsledky, ale také přemýšlivé ortopedy, kteří jen nepřijímají „bez rozmyslu“ ze světa přicházející doporučení, jsou kritičtí a analyzují své výsledky. Velkou pozornost a očekávání vyvolal referát stomatologa dr. Peřiny, který prošel vývoj názorů na infekční fokusy z dutiny ústní, a především nabídl ČSOT spolupráci při řešení dentálních fokusů v prevenci infekcí kloubních náhrad. Diskuse v posledním bloku pokračovala až do 13:40 h, kdy mělo začít slavnostní zakončení 25. kongresu ČSOT, což je jistě skvělá ukázka atmosféry kongresu.

Úlohy zhodnotit kongres se ujal prof. Sosna. Ocenil organizaci, volbu kongresových témat i úroveň většiny přednášek, současně nabídnul přednášejícím rady, které by mohly vést k jejich budoucímu zlepšení. Předseda ČSOT rovněž ocenil úroveň kongresu a zejména vyzdvihl, že se na jeho organizaci podílely dvě místní vzdálené kliniky. Prof. Bartoníček poděkoval za organizační zajištění dr. Kacerovskému a jeho týmu, vyzdvihl technickou i logistickou úroveň kongresu. Provedl formální bilanci kongresu: na kongres se přihlásilo 522 lékařů a 117 sester, skutečně se kongresu zúčastnilo 464 lékařů a 104 sester, z toho bylo 169 aktivních účastníků, ústních prezentací bylo 161. Prof. Gallo následně formálně kongres ukončil a předal pomyslnou pořadatelskou štafetu doc. Tomášovi, který nás pozval na 26. kongres ČSOT, který se bude konat v Brně.

Co říct závěrem? 25. kongres ČSOT se nepochybně vydařil, atmosféra byla pozitivní, bylo vidět, že jsme se po dvou letech rádi osobně potkali. Novinkou bylo i to, že organizátoři pozvali jako čestné hosty kongresu významné osobnosti minulých let. Bylo dojemné pozorovat, jak se Tito „zasloužili“ pánové po různě dlouhé době rádi vidí a především, že vnímají pozornost ČSOT, úctu a poděkování za jejich dřívější práci.

Za vše, co jsem zmínil, je třeba poděkovat nejen prof. Bartoníkovi, prof. Gallovi, dr. Kacerovskému a jejich spolupracovníkům, ale také sponzorům z řad ortopedické industrie, bez jejichž podpory by kongres nemohl na takové úrovni proběhnout.

*Ve Frýdku-Místku dne 1. června 2022 prim. MUDr. Petr Kozák
Ortopedicko-traumatologické oddělení
Nemocnice ve Frýdku-Místku, p.o.*